

Dobri ljudje.

25. Sv. Tomaž Vilanovski.

Ta izredno blagočutni in usmiljeni svetnik je bil rojen blizu mesta Vilanova na Španskem: odtod njegovo ime. Pozneje je bil škof v Valenciji. Ob njegovi smrti (l. 1555.) je zavladala splošna žalost med vsemi prebivalci. Ljudje so jokali in vsi potrti jadikovali: „O Bog! kolika izguba nas je zadela!“ Duhovniki in preprosto ljudstvo vsepovprek je zdihovalo: „O Valencija, zadela te je težka šiba božja!“ Ubožčki so jokaje letali po ulicah in vpili s pretresljivim glasom: „Naš oče je umrl, naša bramba, naša tolažba nam je odvzeta; kaj naj zdaj počnemo?“

Naj navedem samo tri zglede junaške usmiljenosti iz njegovih otroških let.

Nekega dne, v pozimskem času, je bil pri sosedovih, kar pride nekaj slabo oblečenih, od mraza se tresočih dečkov, ki nujno prosijo pomoči. Ko pa vidi, da jim v sosedovi hiši nočejo nič dati, jih povabi k sebi ter dá enemu svoj plašč, drugemu svoj površnik, tretjemu svoje hlače in hiti potlej v sami spodnji obleki domov. Ko ga mati zagleda tako oblečenega, ga posvari; bogoljubni otrok pa odgovori: „O mati, naredite z menoj kar hočete, in kaznujte me kakorkoli; Gospod pa ve, da mi je bilo nemogoče drugače delati. Ko sem videl te uboge, od mraza se tresoče dečke, si nisem mogel kaj, da bi jih ne pokrili, kolikor mi je bilo mogoče. Dobra mati je izkušala prikriti srčno ginjenje in je uprla oči na podobo Gospodovo ter ga zahvalila, da jej je dal tako pobožnega in usmiljenega sina.“

Nekoč je šla mati z deklami od doma in je vzela ključ od jedilne shrambe s seboj. Pride pa nekaj ubožcev pred vrata prosit ubogajme. Ko Tomažek opazi, da jim dekla, ki je doma ostala, nič ne da, ker jim tudi ne more dati, gre in polovi šest piščancev in jih porazdeli prosjakom. Ko se mati vrne domov in zve,

kaj se je zgodilo, vpraša dečka, zakaj je podaril piščeta. „Zato,“ odvrne milosrčni deček, „ker se ne spodobi in mi srce ni dalo, da bi ubožce, ki prosijo miloščine, pustili prazne odhajati; ker je pa bilo vse zaprto in nič drugega na razpolago kot tele piške, sem jih pa dal in bi bil dal še kokoš, ko bi bilo prišlo več prosilcev. Pustite drugikrat, ko greste od doma, kaj miloščine doma.“ Pobožna mati je bila zadovoljna in je odslej sama tako obračala, da je mogel blagi sinek miloščino deliti po željah svojega dobrega srca.

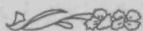
Nekoč je oče poslal svetega dečka z domačim hlapcem h kmetu. kateremu je bil posodil pšenice za setev, z naročilom, da naj jo zdaj vrne, ko je žetev končana. Deček pa vidi, da je ubogi mož zelo malo pridelal to leto in da ima veliko otrok; zato se vrne, ne da bi kaj zahteval. ter razlaga očetu veliko potrebo kmetovo in ga prelepo prosi, naj se ga usmili in mu odpusti dolg, ker se je prepričal na svoje oči, kako malo je pridelal to leto in kako zelo potrebuje to malo, da preživi svojo družino. Rad odpusti oče na prošnjo pobožnega dečka dolg, in ko pride zopet čas setve, da možu celo zopet potrebno pšenico za setev.

26. Krištof Šmid.

Komu ni znano ime preblagega mladino ljuba, duhovnika Krištofa Šmida. Spisal je tudi knjigo „Spomini iz mojega življenja“. Tu pripoveduje med drugim ta-le dogodek.

„Neki deček je, menda po nesreči, vrgel kamen na mojega brata in ga zadel na glavo, tako da je krvavel. Oba pritečeva k očetu in zahtevava, naj zatožijo zlobnega dečka, da bo kaznovan. Toda oče naju zavrnejo: „Ti ljudje so, kakor slišim, ubožni, imajo veliko otrok in vrhutega je še mati bolna. Odpustimo razposajenemu dečku. Po nauku svetega evangelija ne smemo hudega povračevati s hudim, marveč z dobrim.“ Nato so nama dali nekaj denarja z naročilom, da ga poneseva ubogi družini, ne da bi kaj omenila o kamenu. Dečkovi starši so pa že zvedeli, kakšno nesrečo je povzročil njih sin, in so bili zelo užaljeni.

Tembolj so se pa začudili, ko sva jim prinesla denarja in jim razložila, kaj so rekli naš oče. Hvalili so blagodušnost našega dobrega očeta. bili so odslej zelo prijazni do nas in nobeden izmed njihovih otrok nam ni več prizadejal najmanjšega zla. Da, deček je še prinesel mojemu bratu, da bi vsaj nekoliko popravil napako, jako lep venec poljskih cvetic.

Spomini iz raja zlatih dni.

Spisal Bogumil Gorenjko.

(Konec.)

Ministrantje.

Ko sem spolnil šest let, se je pa zgodilo nekaj zelo važnega, česar se boji vsak mlad človeček. Treba je bilo v šolo. Prvi dan je bilo še, ko smo šli samo k maši in k zapisovanju. A drugi dan — no tudi drugi dan ni bilo še nič hudega. Ko je pa pograbil tretji dan učitelj nekoga za lase in mu tudi dve pripeljal za uho, se mi je zdela šola največja nesreča za mladega človeka. In res: četrty dan sem vzel na ramo šolsko torbo — a ko pridem na konec vasi, se bridko zjokam in se vrnem nazaj. „Kaj pa je?“ me vprašajo mati, ko me zagledajo klavrnega junaka. „Zakaj pa ne greš v šolo?“ — „Oh mati, ali mati!“ In zajokal sem še bolj. — „Nič se ne boj, norček, kar lepo pojdi!“ — „Ali, mati.“ — „No, grem pa jaz s teboj.“ No in res so šli. Učitelj me je pobožal in šel sem v razred in ni bilo nič hudega. A drugi dan sem prišel zopet na konec vasi in se ravno tako bal in se ravno tako vrnil. A mati me tedaj niso tako prijazno sprejeli — prav so imeli. „Bom videla, ali boš šel ali ne,“ so rekli, pa vzeli trnjevko in me gnali prav do šole. Od takrat se pa nisem vrnil nikdar več in tudi v šoli se mi ni zdelo tako hudo, kakor sem si prej domišljal in so mi jo slikali stari lenuhi, ki so sedeli po tri leta